

Belang structurele ondersteuning cliëntenraden - een zaak voor de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Geplaatst op 26 februari 2024

Onlangs behandelde de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) een zaak waarin de instelling het besluit had genomen om het contract met de ondersteuner niet te verlengen. De cliëntenraad was het niet eens met het besluit en legde de zaak voor aan de LCvV. (Voorlopige) uitspraak: de instelling moet zorgen

dat de cliëntenraad de huidige ondersteuner houdt.

Wat is er aan de hand?

De instelling besluit eind oktober het tijdelijke contract met de ondersteuner van de cliëntenraad niet meer te verlengen. Als reden geeft zij aan dat:

- er wordt gekeken naar de invulling van de ondersteuning aan de cliëntenraden. Dit omdat de ondersteuners zeer slecht zouden samenwerken en daarmee schade toebrengen aan de medezeggenschap;
- verlenging van het contract betekent dat de ondersteuner in vaste dienst zou komen.

Zij deelt dit mee aan de cliëntenraad en geeft aan te zoeken naar een tijdelijke ondersteuner. De cliëntenraad is het hiermee oneens. De raad is zeer tevreden over de ondersteuner. Het vertrek van de ondersteuner geeft de cliëntenraad stress en frustratie en is schadelijk voor het functioneren van de raad.

Omdat het contract met de ondersteuner al per 1 januari afloopt, besluit de cliëntenraad de zaak met spoed (zie kader) voor te leggen aan de LCvV. De raad wil een uitspraak over:

1. het besluit van de instelling om het contract met de ondersteuner niet meer te verlengen;
2. het al dan niet volgen van de instemmingsprocedure.

De voorzitter van de LCvV geeft aan dat de spoedprocedure niet geschikt is voor de vraag of de medezeggenschap goed is toegepast maar in de gewone procedure door de LCvV behandeld kan

worden. Wel belangrijk is hoe en of de cliëntenraad tot die tijd in staat gesteld wordt zijn werk te doen.

Wanneer een zaak spoed heeft, kan de voorzitter van de LCvV een voorlopige uitspraak doen. Deze geldt tot de gewone procedure (bodempcedure) doorlopen is.

Wat vindt de voorzitter LCvV van de zaak?

De voorzitter stelt dat:

- goede ondersteuning zonder wisselingen en onderbrekingen extra belangrijk is voor het functioneren van een cliëntenraad die bestaat uit ggz-cliënten;
- het onduidelijk is hoe de ondersteuning vanaf 1 januari wordt ingevuld;
- de instelling geen concreet tijdpad heeft genoemd;
- het niet duidelijk is hoe lang het duurt voordat er weer ondersteuning is.

Tijdens de zitting bleek dat het niet klopte dat de instelling de ondersteuner geen tijdelijk contract kon aanbieden en werd niet aangetoond dat het vertrek van de ondersteuner nodig was om de samenwerking tussen de ondersteuners te verbeteren. De ernstige bezwaren die de instelling heeft tegen verlenging van het contract wil zij onderbouwen in de gewone procedure. De voorzitter stelt dat dit te laat is. De instelling heeft de voorzitter ook niet kunnen overtuigen dat verlenging van het contract grote nadelen heeft. Tot slot stelt de voorzitter dat het niet realistisch is te denken dat een nieuwe ondersteuner per 1 januari kan beginnen. Terwijl ondersteuning van de raad zeker met het oog op de verdere procedure nodig is.

Uitspraak

De voorzitter bepaalt dat de instelling ervoor moet zorgen dat de cliëntenraad de huidige ondersteuner houdt tot en met – ten minste – de zittingsdatum van de LCvV

Wat leren we van de uitspraak?

In de uitspraak wordt in feite aangegeven dat structurele ondersteuning belangrijk is voor alle cliëntenraden en extra belangrijk voor cliëntenraden die kwetsbare leden hebben. En dat de instelling daarvoor moet zorgen.

Wanneer de instelling wil besluiten een contract met een ondersteuner niet te verlengen, moet zij daarvoor goede argumenten hebben en duidelijkheid geven over hoe er dan voor ondersteuning gezorgd wordt, wat deze inhoudt en het tijdpad.

In de uitspraak wordt expliciet aangegeven dat de wetgever het belangrijk vindt dat cliëntenraden onafhankelijke ondersteuning hebben en zeggenschap over de selectie en de benoeming van een ondersteuner hebben. Daarom is in de Wmcz2018 ook een instemmingsrecht opgenomen bij 'elk door de instelling voorgenomen besluit' over de selectie en de benoeming van een ondersteuner

Het voorgenomen besluit moet schriftelijk aan de cliëntenraad worden voorgelegd en de cliëntenraad moet voldoende tijd krijgen om te komen tot een goed standpunt.

Het is raadzaam afspraken te maken over de betrokkenheid van de cliëntenraad in het proces van de selectie en benoeming. Van belang is dat betrokkenheid in het proces van selectie en benoeming naast het formele instemmingsrecht staat.

Daarnaast is het van belang om ook afspraken te maken over de invulling van de ondersteuning.

Cliëntenraden kunnen hier als hulpmiddel het formulier ondersteuning cliëntenraad uit de brochure ondersteuner cliëntenraad bij gebruiken (hier staan de taakgebieden van de ondersteuner in benoemd). Immers: de cliëntenraad is de inhoudelijk opdrachtgever van de ondersteuner: de instelling kan geen opdrachten aan de ondersteuner geven! Hiervoor kan uit de brochure ondersteuner cliëntenraad gebruik gemaakt worden van het model samenwerkingsovereenkomst ondersteuning. Hier wordt ook in bepaald voor hoeveel uur per week de ondersteuner de cliëntenraad ondersteunt en dat dit niet zonder instemming van de cliëntenraad gewijzigd kan worden. Zo ook kan de ondersteuner van de cliëntenraad alleen ontslagen worden wanneer de cliëntenraad hiermee heeft ingestemd.

Meer info

Brochure Ondersteuner Cliëntenraad, inclusief modelovereenkomst ondersteuner: [Ondersteuner cliëntenraad \(inkijkexemplaar\) – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#) Leden van LOC kunnen de brochure Ondersteuner cliëntenraad kosteloos aanvragen. Nog geen lid? Bekijk hier de lidmaatschapsvoordelen: [Lid worden – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#)

Op donderdag 4 april 2024 organiseert LOC Waardevolle in Amersfoort zorg een netwerkbijeenkomst voor ondersteuners: [Netwerkbijeenkomst ondersteuner cliëntenraad – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#)

[LCV – Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden – Home](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Organiseren en vernieuwen medezeggenschap](#), [Ondersteuners cliëntenraden](#), [Vrijwilligers LOC](#)